

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Α. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Ο σκληρός καθρέφτης του Facebook

Το παρακάτω κείμενο έχει δημοσιευθεί από τη Μαρία Παπαπαναγιώτου την 1.4.2012 και αναφέρεται στις διατροφικές διαταραχές που χαρακτηρίζουν πολλούς εφήβους εξαιτίας της επιρροής του διαδικτύου. Πηγή: www.lifo.gr

Μπορεί τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης, η διαφήμιση και οι πασαρέλες να χρειάστηκαν τριάντα χρόνια, για να παραδεχθούν επίσημα ότι ευθύνονται για χιλιάδες κρούσματα ανορεξίας, βουλιμίας και διατροφικών διαταραχών, στην περίπτωση του facebook¹ όμως κάτι τέτοιο καταγράφηκε και αποδείχθηκε αυτόματα.

Αρκούν τα online² ερωτηματολόγια, τα profil³ των χρηστών (των φίλων και των ιδίων) και τα comments⁴, για να εντοπίσουν οι επιστήμονες στην κοινωνική δικτύωση τα σύνδρομα, όπως αποτυπώνονται και στον "αληθινό" κόσμο.

Το facebook, αν και φτιάχτηκε, για να κάνει τον κόσμο να νιώθει καλύτερα, όπως σχολιάζουν οι ειδικοί κοινωνικοί αναλυτές, ενεργοποιεί φαινόμενα σκληρού κοινωνικού ανταγωνισμού και καταποντίζει την προσωπική αυτοεκτίμηση, γιατί ηλεκτρονικά οι εικόνες όλων εκτίθενται στα μάτια όλων, και κυρίως οι προσωπικές τους εικόνες στα μάτια του καθενός. Οι χρήστες του facebook συγκρίνουν διαρκώς την εικόνα του εαυτού τους με των φίλων τους, αλλά και τις δικές τους, για το πώς δείχνουν τώρα και πώς έδειχναν επίσης ένα, δύο ή και περισσότερα χρόνια πριν.

Ερευνητές του Κέντρου Διατροφικών Διαταραχών του πανεπιστημίου του Μέριλαντ εξέτασαν χρήστες του facebook ηλικίας 16-40 ετών. Περισσότεροι από τους μισούς δήλωσαν ότι δεν εγκρίνουν τη σιλουέτα και το βάρος τους και έπρεπε οπωσδήποτε να χάσουν κιλά. Οι άνδρες μάλιστα της ομάδας που εξετάστηκε πρόσθεσαν ότι είχαν ανεβάσει οι ίδιοι αρνητικά σχόλια για την εμφάνισή τους στο προφίλ τους στο facebook, σε ποσοστό 45%, ενώ οι γυναίκες, αν και σε συχνότητα 78%

¹πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης

²διαδικτυακά, σε σύνδεση

³χαρακτήρας, τρόπος συμπεριφοράς, φυσιογνωμία

⁴σχόλια

δήλωσαν αποφασισμένες να αρχίσουν δίαιτα επειγόντως, απέφευγαν να σχολιάζουν αρνητικά τον εαυτό τους σε ποσοστό μεγαλύτερο του 75%.

Το facebook, όπως αποδεικνύεται, καλλιεργεί σε άσημους και διάσημους ένα υπερβολικό, σχεδόν ξιπασμένο σύνδρομο του «ψευδοστάρ». Άτομα που νιώθουν άσχημα συγκεκριμένες ημέρες, όπως απέδειξαν οι έρευνες, δεν είναι και πολύ «στις ομορφιές τους», για να βγούνε με τους φίλους τους και να πάνε σε ένα απλό μπαρ. Δεν το κάνουν μη τυχόν και τους τραβήξουν φωτογραφία οι φίλοι τους και εμφανιστούν, όπως δεν θα ήθελαν, στο facebook και με αυτό το τρόπο εκτεθούν. Σύνδρομο που μέχρι πρόσφατα αφορούσε περισσότερο ανθρώπους του θεάματος.

[...] Στην αληθινή ζωή μπορεί κανείς να αποφύγει τους καθρέφτες, αν δεν αισθάνεται καλά. Δε γλυτώνει όμως από το facebook, επισημαίνουν οι επιστήμονες, και προειδοποιούν: Σε ποσοστό 80% οι χρήστες του facebook συνδέονται τουλάχιστον μια φορά την ημέρα και άρα θυμούνται τις ανασφάλειές τους για την εικόνα και το image⁵ τους. Αν δεν αντέχετε, αποσυνδεθείτε για λίγο, έως ότου νιώσετε σωματικά και νοητικά κάπως καλύτερα.

A3. Με αφορμή το κείμενο που διάβασες να γράψεις ένα άρθρο 200-250 λέξεων που θα δημοσιευτεί στην εφημερίδα του σχολείου σου με θέμα τη χαμηλή αυτοεκτίμηση που διακατέχει πολλούς συνομηλίκους σου. Να σε απασχολήσει αν το παραπάνω αίσθημα των νέων οφείλεται και σε άλλους παράγοντες, εκτός από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Μονάδες 25

B. Λογοτεχνικό κείμενο

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΒΑΦΗΣ (1863 – 1933)

Όσο μπορείς

Το ποίημα γράφτηκε το 1913 και ανήκει στην κατηγορία των διδακτικών ποιημάτων. Οι παραινέσεις που απευθύνει ο ποιητής αναφέρονται τόσο στον εαυτό του όσο και σε κάθε αποδέκτη του ποιήματος και υποδεικνύουν μια ηθική στάση και μια μετρημένη κοινωνική ζωή. Ποιήματα, τόμ.1, Ίκαρος.

Κι αν δεν μπορείς να κάμεις την ζωή σου όπως την θέλεις,
τούτο προσπάθησε τουλάχιστον

⁵ προβολή δημόσιας εικόνας

όσο μπορείς: μην την εξευτελίζεις
μες στην πολλή συνάφεια του κόσμου,
μες στες πολλές κινήσεις κι ομιλίες.

Μην την εξευτελίζεις πηαίνοντάς την,
γυρίζοντας συχνά κι εκθέτοντάς την
στων σχέσεων και των συναναστροφών
την καθημερινήν ανοησία,
ως που να γίνει σα μια ξένη φορτική.

B3. Να επιλέξεις ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα παραγωγής λόγου. Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

1. Να εξηγήσεις την παραίνεση του ποιητικού υποκειμένου «όσο μπορείς». Ποιες σκέψεις σου προκαλεί;

ή

2. Να υποθέσεις ότι είσαι αποδέκτης του παραπάνω ποιήματος. Να συντάξεις ένα κείμενο στο οποίο θα απαντάς στην προτροπή του ποιητικού υποκειμένου.

Μονάδες 25